

Tavas István volt csendőr 1. törzsőrmester
igazolását kéri.

A volt csendőrségi személyek igazolására alakult
különleges igazoló bizottságnak Belügyminisztérium

B U D A P E S T.-

V., Markó utca 16. szám.

Szarkavár, 1946. január 20.-

1945. szeptember 4-én kelt 1/1945. számú Rendőrségi Közlönyben
megjelent 1690/1945. M. E. számú rendelet 2. §-a alapján a következőket
jelentem

Tavas/; Tarabó:/István születtem 1902. augusztus 4.-én Zala meg.
Szepetnek községben, r. k. nős, 1 gyermekem van, atyám: néhai Tarabó Fe-
rencz, anyám: Horváth Mária, Somogy megye, miki 146. házszám alatti la-
kos, volt csendőr 1. törzsőrmester.

A csendőrségi szolgálatra 1923. január 2-án vonultam be Kaposvár-
ra. 1923. január 2-től-november 7-ig Kaposváron és Szekszárdon próba-
csendőr kiképzés alatt. 1923. november 7-től a balatonföldvári, ádándi,
szedresi, teveli, őrskön mint járőrtárs és mint járőrvezető szolgáltam.

1939. július 16-tól-1944. december 6-ig a nagyszékelyi, sárosdi és
kálozi őrskön őrparancsnok helyettesi és őrparancsnoki minőségben
teljesítettem szolgálatot.

A rent hivatkozott számú rendeletben röglaltak alapján a 2. §-
5. bek. a./alpontjára: a német ellenes ellenállási mozgalomban Nagyszé-
kely községben részt vettem.

b./pontjára. Nagyszékely községben az ország felszabadulása elő-
szolgálati állásomnál fogva szolgálati ténykedésekkel mulasztásokkal
a törvények végrehajtásával szembe fordultam.

c./pontjára. Fenti alkalmakkor szolgálatomat bár elláttam, a je-
lenleg is működő demokratikus szervezkedést előmozdítottam.

A rent hivatkozott rendelet a./-c./pontjáig terjedő részletek
igazolására csatolom a pécsi I. V. csendőrkerületi parancsnok ügyészé-

790.
nek 1945. június 28-án kelt Ü.47/45-ll.-1945.számú ügyészi vádiratot csatolom.

A csatolt vádirat alapján a pécsi honvéd törvényszék 1945-ban rüggelemsértés vétsége/:Antiraschizta cselekmény:/miatt ,mert a német kissebbség bánásmódjára nézve kiadott rendeleteket és parancsokat nem tartottam be,2/:kettő:/heti 10gházra ítelt.

Hogy a csendőrségi szolgálatomat annak idején is a jelenleg is működő demokratikus szellemnek megfelelően teljesítettem és hajtottam végre igazolni, illetve bizonyítani tudom a nagyszékelyi községi előljáróságának 1945. december 14-én kelt 2554/1945. és Káloz község előljárósága 1945. december 14-én kelt szám nélküli igazolványaikkal, melyeknek csatolásával okmányaimat reterjesztem és kérem a magyar demokratikus rendőrség kebelébe való felvételemet és igazolásomat.

Kérésem megismételve, maradtam teljes tisztelettel:

1 melléklet.-

*Frasas István
volt eső. főőrm.-*

J72

FŐKAPITÁNY UR!

Alulírott: Favas István szül. 1902. ben, Szepetnek községben, r.k. val-
lásu, volt csendőr főtörzsrörmester, mikéi 146. szám alatti lakos az alábbi
tiszteletteljes kéréssel fordulok a Főkapitány Urhoz:

A magyar államrendőrség nagyatádi kapitánysága 1946. január 16. án
kelt és 1946. február 16. án nekem kikézbcsitett 128/köz. 1946. számú Vég-
határozatával, mert mint volt csendőrségi személy Németországba távoztam
azért a 148.484/1945. B.M. IV. 12. számú rendelet értelmében az igazolási
eljárás befejezéséig Szarkaváron fogantositandó rendőrhatósági őrizet
alá helyezett/internált/.

A volt pécsi IV. csendőrkerületi parancsnokság az orosz előretörés
elői Zalaszenteróra települt át, míg a legénység Mikosszéplákon gyüle-
kezett. Az összegyűlt legénységből századot alakítottak a Németországba
kitelepitett polgári lakosság kísérésére.

A pécsi IV. csendőrkerületi parancsnokság 1945. január 7. ón kelt
Távmondati parancsa alapján vezényelt engem is a Kőszegről indult egy-
vonatszerelvény kísérésére mint őrségtagját. Ezen őrség Pinta Imre
csendőr százados parancsnoksága alatt 20 fő volt.

~~A bentiek állapja, hogy~~ nem önként távoztam németországba bizonyí-
tani tudom a csatolt "Emlékeztető"-vel a szállitmányokat kísérő járőr-
részére, amelyet Kőszegen adtak át az őrség minden egyes tagjának.

A nép által az orosz haderőről általánosságban ferde megítélés-
ben terjesztett, hamis probaganda és a katonai szökésekre kiadott
statáriális intézkedések hatása alatt nem gondolhattam szökésre, ezért
a saját életem megmentése érdekében célravezetőbbnek találtam, ha a
rcám kényszerített parancsot végrehajtom, illetve engedelmekedem és
Németországba távozom a bentientett őrségi szolgálat ellátására.

573

Hogy én az egész csendőrségi szolgálatom ideje alatt a szolgálato-
mat nem népellenes, hanem a mai demokratikus szellemben láttam el és
Németbárát nem voltam, —sőt leggyűlöltebb ellenségük bizonyítani kívánom
a csatolt a Pécsi csendőrkerületi parancsnok ügyészének 1943. június 28.
án kelt Ü.47/43.-11-1943.szám alatt kiadott vádiratának egyszerű máso-
latával, melyszerint a pécsi honvédtörvényszék 1943. ban függelelemsértés
vétsége/antifaschista cselekmény miatt, mert a németkisebbség bánásmód-
jára kiadott parancsokat és rendeleteket nem tartottam be, kettő heti
fogházra ítélte.

Fentiek alapján kérem a Főkapitány urat, hogy az internálási végha-
tározatot megváltoztatni és engem szabadlábbra, illetve rendőri felü-
gyelet alá helyezni sziveskedjék annál is inkább, mert a mai demokrati-
kus rendszer ellen semmiféle bűncselekményt nem követtem el, ilyent meg-
sem kíséreltem, az igazolás pedig még hosszú ideig elhúzódhat, így inter-
nálásom részemre túl súlyos büntetés lenne, mert Mike községben levő
ellátatlan családomról nem tudok gondoskodni és így büntetésem a család-
omat is súlytja.

Kérésem ismétlése mellett vagyok

S z a r k a v á r, 1946. évi február hó 16. án.

Tisztelettel:

Ellenőrizve:

[Handwritten signature]

*Stavros István
volt cső. főtörm.*

ir.pécsi IV.csendőrkerület parancsnokának ügyésze.

Árásolat!

11.

V Á D I R A T .

Illetékes parancsnokom csatolt vádparancsára hivatkozással a Kbp.242.§-a alapján vádat emelek a s á r o s d i m.kir.csendőrőrs állományába tartozó, szabadlábán levő és szolgálatot teljesítő,

T a v a s I s t v á n főtörzsőrmester ellen

1./ a Kbtbk.66.§-ba ütköző függelemsértés büntette miatt, melyet azáltal követett el, hogy:

Nagyszékelyen, 1943.május 19-én a vele szemben előljáróként fellépő Bontond László főhadnagy távbeszélőn adott azon parancsát: "A további parancsáig Típpel János ellen folyamatban levő nyomozásnál az elfogást és részletes felderítést mellőzze" szándékosan nem teljesítette, hanem a nyomozást tovább folytatta,

2./ a Btk.473.§-ba ütköző hivatali hatalommal való visszaélés vétsége miatt, melyet azáltal követett el, hogy:

Nagyszékely községben, 1943.május 18-án, mint a nagyszékelyi őrs parancsnoka az őrsre beidézett Leopold Henrik nagyszékelyi lakost a hajánál fogva megragadva és bikacsökkel ütlegelte,

3./ a Kbtbk.123.§-ba ütköző fegyelem és rend elleni vétsége miatt, melyet azáltal követett el, hogy:

A kerületi parancsnokságnak 1941.november 10-én kelt 674/kt.1941.számú a nemzet nemzeti kisebbséggel szemben tapintatos és körültekintő eljárást előíró parancsa ellenére

Nagyszékelyen, 1943.május 20-án Millet Gáspár kalaznói lakos a V.D.U.hővezetői körzetvezetője előtt annak kikérdezése során olyan kijelentéseket tett, hogy - azt hiszik úgy lesz, mint Lengyelországban történt, minálunk is

570

./.

összeugrasszák a németeket s ez ok lenne a megszállásra, de ha emiatt meg-
madna Németország és az első német katona ellenséges szándékkal. ~~...~~
határunkat, összeroppantanánk, mi egyszerre mindet úgy, hogy felszabadítani
valót nem találnának már, csak akasztani valót akiket a Volksbundban beír-
ta fekete könyvbe - majd

- ne izgassák itt az embereket, különben már nem sokáig fogják szedni a
tagsági díjat. Így vezetik félre most is a honvédeket és családjaikat -
miáltal a fegyelem és rend fentartására célzó, másokat is kötelező para-
ellenére cselekedett.

Indítványozom, hogy a büntetés a Ktbtk. 73. §. 2. bek. első büntetési tétel-
ben foglalt büntetési tétel szerint a Btk. 96., 98. §., valamint a Kbp. 22. §.
pontja figyelmebe vételével szabassék ki.

A főtárgyalás megtartására a Kbp. 21. és 23. §§-ai értelmében a pécsi k. k.
honvéd törvényszék illetékes.

A főtárgyalásra előállítottatni indítványozom terheltet az előjáró para-
noksága útján.

Tanuként megidézni indítványozom:

Müller Gáspár, Leipold Henrik, dr. Kretselemen Henrik, Vettling János nagy-
székelyi lakosokat községi előljáróságuk útján.

Indítványozom végül az összes iratok felolvasását.

I n d o k o k :

Tényállást az indítványi rész tartalmazza.

Terhelt tagadja, hogy Leipold Henriket bántalmazta volna. Egyébként be-
merésben van.

Tagadásával szemben a fenti cselekményekbe való bűnössége a részbeni
ismerésén kívül a főtárgyalásra idézett tanuk vallomása és az ismerteten
bűnperiratok alapján a fenti cselekmények bizonyíthatónak ígérkeznek. Mivel
bizonyítható cselekmények kimerítik a felhívott törvényszakaszok tényáll-
lemeit és beszámíthatóságot kizáró vagy büntethetőséget megszüntető ok-
forog fenn a vádemelés törvényes és indokolt.

P é c s , 1943. június 28.

Dr. Révy s.k.hb.-fhdgy.

566

V-52513

hivatal.
ügyosztály.
üzem.

Erkezett:

szám.

Az ideiglenes Nemzeti Kormány 15/1945. M. E. sz. rendelete értelmében alulírott az alábbi igazoló nyilatkozatot nyujtom be:

Név (korábbi név): Tavas /:Tarabó:/István.

Foglalkozása: csendőr főtörzsőrmester.

Születési éve, hó, nap és helye: 1902.augusztus 4.Szepetnek.

Jelenlegi pontos lakcíme: Somogy megye.Mike.146.házszám.

Iskolai végzettsége, különleges szaktudása: 5 elemi.

Ellátatlan családtagok száma: Kettő.feleségem és egy gyermekem.

Hány szobás lakása volt 1937. január 1-én: ./. és most: 2.

Családi állapota: Nős.

Mióta áll közalkalmazásban: 1923.január 2.-tól.

Mióta van jelenlegi beosztásban? 1945.november 22-től internálótáborban vagyok.

Mi a javadalmazása (havi): 1945.május 1.óta fizetést nem kaptam.

Soronkívül előléptetett-e és mikor: Nem.

esetleges előbbi polgári foglalkozása és annak helye, cége: ./.

Vagyoni állapota hivatalba lépése előtt: vagyontalan.

Jelenlegi vagyoni állapota: egy lakónház kb.5 hold föld.

Mi a vagyoni változás oka: Feleségemmel közös szerzemény.

Ha elhagyta hivatalát, mi okból tette: A csendőrségi szolgálat beszüntetése miatt.

Mikor jelentkezett szolgálattételre és hol? Még nem volt alkalmam.

Jelen igazoló nyilatkozat aláírásakor teljesít-e tényleges szolgálatot? Nem.

567

19. Milyen politikai pártnak volt tagja: 1920. január 1. óta? **Nem voltam.**
20. A pártban volt-e és milyen tisztsége? **./.**
21. A pártban milyen tevékenységet fejtett ki? **./.**
22. Teljesített-e katonai szolgálatot, mikor, milyen minőségben, milyen kötelékben? **Nem.**

23. Milyen kitüntetésben részesült: **Nem részesültem.**
24. A legutolsó népszámláláskor milyen anyanyelvűnek vallotta magát? **Magyarnak!**
25. Volt-e Volksbund vagy S. S. tagja? **Nem voltam.**
26. Járt-e kiküldetésben Németországban, ha igen mikor, mi célból és kinek a megbízásából? **1949.**

január 17-én a kitelepitendő cső. és rendőr családok kísérésére a pécsi IV. cső. kerpság. parancsa alapján.

27. A zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatban milyen tényleges szerepe volt? **Nem voltam részt semmiben sem, mert a sárbogárdi járás területén a zsidó törvény végrehajtását a rószolgabíró Ur a sárbogárdi zsidó rórabbi utján fogantatott.**

28. Árusított-e ki zsidóüzletet: **Nem.**
29. Viselt-e bármiféle jobboldali pártjelvényt, vagy karszallagot: **Nem.**
30. Viselt-e nyilas formaruhát? **Nem.**
31. Jobboldali pártokat részesített-e tagdíj, vagy egyéb támogatásban, ha igen, milyen összegben? **Nem részesítettem.**

32. 1920. évtől kezdődően milyen kamarának, érdekképviselői szervnek, hivatási egyesületnek, illetve alakulatnak volt a tagja: **A m. kir. csendőrségnél szolgáltam 1923. január 2-től.**

33. Milyen tisztséget viselt ezekben: **Őrsparancsnoki.**
34. Tagság nélkül támogatott-e anyagilag valamely pártot, politikai, vagy társadalmi mozgalmat, igen, melyiket, mikor és milyen mértékben: **Nem támogattam.**

35. Önmaga, felesége, fel- vagy lemenője, testvére, vagy feleségének testvére kapott-e az 1938. január hó 1-től valamely hasznothajtó jogosítványt, ha igen mit és kitől? **Nem.**

36. Az 1938. január 1-től milyen lapban, folyóiratban jelentek meg cikkei, mikor jelentek meg, voltak tárgyai: **~~Esztendőszámla~~ Nem irtam.**

37. Volt-e polgári, rendőri, vagy katonai bíróság által büntetve, ha igen, miért? **A pécsi honvédelmi törvényszék rüggelemsértés vétsége miatt, mert a német kisebbség bánásmódjára nézve kiadott parancsokat és rendeleteket nem tartottam be 1943-ban a c. vádirat tanúsága szerint -2 /:kettő:/heti fogházra ítélte.**

Ezidő szerint áll-e bűnvádi eljárás alatt, ha igen, miért? Nem.-

Szálasi kormánya alatt hol és milyen minőségben teljesített szolgálatot? Kálozi őrsön mint csendőr őrsparancsnok.-

Részletesen nyilatkozzék arról, hogy 1939. évi szeptember hó 1. óta milyen politikai magatartást követett, a népellenes törvények és rendeletek végrehajtása során milyen hivatalos ténykedést fejtett ki? A m.kir.csendőrlegénység részére a politizálás még egymás között is szigorúan tiltva volt,ennélfogva egyik politikai párttal szemben vagy mellett pártállást nem röghalhattam el.

1939.julius 1-től-1943.julius 16-ig a nagyszékelyi és 1943.julius 16.-tól a kálozi őrsön teljesítettem szolgálatot mint őrsparancsnok helyettes és őrsparancsnok.Népellenes törvények és rendeletek végrehajtása során hivatalos ténykedést nem végeztem,mert azokat a sárbogárdi főszolgabíró Ur a sárbogárdi zsidó főrabbi útján hajtatta végre. Katonaszökevények összefogdosása és kivégzéseken a szolgálati beosztásomnál fogva részt nem vettem.

Németországból 1943.november 22-én érkeztem haza,hivatalos vasuti szállítmánnyal és azóta a komáromi,illetve jelenleg a Somogyvármegyei Internáló táborban Szarkavárban vagyok veuo őrizetben.Internálva még nem vagyok.

Kelt Szarkavár, 1946.évi Január hó 28-án.-

Travas István
volt cső. ^{aláír.} *fértőrn.-*

Láttam:

hivatalvezető.

7
171
Mike községi tanács VB.

I g a z o l á s :

T a v a s I s t v á n. 1902. augusztus, 4-én. Szepetnek: anyja: Horváth Mária. nős: Juhász Mária. egy fiú gyermekük van aki jelenleg a Kaposvári Gimnázium-ban tanul. Szem-ig száma: AB-I.205214. Lakik Kaposvár Eötvös-u-10.sz.

A nevezett Csendőr tiszthelyettes volt, hogy hol teljesített szolgálatot az előttünk ismeretlen. Internálva is volt, hogy hol és medig azt nem tudjuk, majd 1950-óta a 3-sz-Mélyépitő Vállalatnál van alkalmazásban mint segéd munkás.

A nevezet baráti köre: Bajor György aki szintén csendőr volt, nyilvános helyeken nem vesz részt, vásár és ünnepnapokon miséker és egyéb papi rendezvényeken vesz részt.

Az 1956-os Ellenforradalom ideje alatt semiféle megnyilvánulásban vagy tevékenységben nem vet részt.

Mike 1960, máj, 26-án.

Arok József.
Arok József.
vb, elnök.

Stadler István.
vb, titkár.

BELÜGYMINISZTERIUM
III/2 Osztálya.

SZIGORUAN TITKOS !

ÖSSZEFOGLALÓ
Budapest, 1963. október 1.

Tavas István / Szepetnek, 1902. Horváth Mária / szerepel a kérdőjegy felüntetett dossziében.

A V-52513 sz. dossziében elfekvő 1945 XI. 27.-én felvett sajátkezüleg aláírt jkv. adatai az alábbiakat tartalmazza:

Nevezett 1923. I. 2-től 1945 I. 18-ig a csendőrség szolgálatában állott. Járőrtás, járőrvezető, majd 1943 decemberétől a Sárosdi cső. őrsön, mint őrsparancsnok teljesített szolgálatot. Rendfokozata cső. főtörm. volt.

1945. I. 18.-án alakulatával Németországba távozott, amerikai fogáságból 1945. XI. 22.-én tért vissza.

1945. XII. 4.-én a Komáromi internáló táborba szállították.

Az OBNY-ben nem szerepel.

A felülvizsgálat folyamán nyilvántartásban hagytuk.

Orosz István
Orosz Istvánné r. örgy.
csoportvezető

Bognár János
Bognár János r. szds.

Készült: 2 pl./ Fné
Kapja: BM. Somogy Megyei RFK.
Politikai Osztály
Vincze hdgy. elvtárs

1.3. 2.

Nyilvántartásba véve

1964 SZEP - 8

H a t á r o z a t
Kaposvár 1964 augusztus 18.

Jelentem, hogy a Miniszterhelyettes Elvtárs 0026-os számú utasítása értelmében megvizsgáltam az OD-2618 számú objektum dossziében, valamint a V-52513 számú irattári dossziében alap nyilvántartásban szereplő Tavasz István kompromitált személy anyagát, melynek során a következőket állapítottam meg:

T a v a s /Tarabó/ István szül: Szepetnek 1902 augusztus 4. Anyja: Horváth Mária, apja: Tarabó Ferencz, 5. elemi iskolát végzett, paraszt származású, nő, katona volt, volt csendőr főrm., büntetlen előéletű, pártonkívüli, szakképzettsége nincs, segédmunkás, munkahelye a Kaposvári Utifentartó Vállalat, magyar állampolgár és nemzetiségű, Kaposvár Eötvös u. 10. szám alatti lakos.

Nevezett az alap nyilvántartásban szerepel, mert a felszabadulás előtt 1923 január 2-től 1945 január 18-ig mint csendőr teljesített szolgálatot, legutóbb főrm. rendfokozatban. 1943-tól a Sárosdi csendőrőrs parancsnoka volt. 1945 jan. 18-án alakulatával Németországba távozott és amerikai hadifogságból 1945 nov. 22-én tért haza, majd 1945 dec. 4-én internálva lett.

A felszabadulás után az Utépitő Vállalathoz helyezkedett el és dolgozik jelenleg is. Munkája ellen kifogás nem merült fel. Ellenséges tevékenységet nem folytatott, az ellenforradalmi eseményekben nem vett részt. Büntetve a felszabadulás óta nem volt.

Figyelembe véve a csatolt dokumentumok által bizonyított kompromitáltságát, a fenti számú utasítás értelmében javaslom az alap nyilvántartásban való további meghagyását az OD-2620 számú objektum, valamint a V-52513 számú irattári dossziében.

Bulla József r. őrgy.
osztályvezető.

Balassa Sándor r. szds.

Gelencsér István r. szds.
Bizottság elnöke.

Készült: 2 pld-ban.
1 pld-borítólappal,
1 pld-III/2. Osztály.

K: BS:
Nytsz: 272-1618/64.